

N:o 68.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående jord-
afsöndring från indragna militiebostället Harby n:o 1 i
Stockholms län; gifven Stockholms slott den 6 april 1894.*

Med åberopande af bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva:

att från indragna militiebostället 2 mantal Harby n:o 1 i Fresta socken af Stockholms län må till Fresta församling till tomt för småskola jemte nödiga uthus för alltid upplåtas ett af W. Lindblom å en år 1893 upprättad karta affattadt jordområde af 6 ar 30 kvadratmeter mot en köpeskillning af 75 kronor, med vilkor att församlingen, som har att med egendomens arrendator träffa öfverenskommelse om dagen för området tillträdande, ej mindre senast å tillträdesdagen till länets ränteri inlevererar nämnda belopp, 75 kronor, än äfven upprättar och för framtiden underhåller stängsel omkring det afsöndrade området; samt

att den inflytande köpeskillningen må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillningarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. F. Gilljam.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 april 1894.

Närvarande:

hans excellens herr statsministern *Boström*,
 hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Lewenhaupt*,
 statsråden: friherre *von Essen*,
 friherre *Åkerhielm*,
Östergren,
Groll,
Wikblad,
Gilljam,
 friherre *Rappe*,
Christerson.

Departementschefen, statsrådet *Gilljam* anförde:

Hos Eders Kongl. Maj:t har kyrkoherden C. R. Wattman å Fresta församlings vägnar i underdånighet anhållit, att till tomt för småskola jemte nödiga uthus måtte få från förra militiebostället 2 mantal Harby n:o 1 i Fresta socken af Stockholms län afsöndras ett å ansökningen bilagd, af W. Lindblom år 1893 upprättad karta affattadt område om 6 ar 30 kvadratmeters stenbunden backe och hagmark, hvilken plats, enligt hvad vederbörande folkskoleinspektör intygat, vore synnerligen lämplig för ändamålet så väl för sin naturliga beskaffenhet som för sitt läge nästan i midten af skol-distriktet och vid flere från olika håll sammanstötande vägar. I ansökningen har den årliga afgäld, som motsvarade från bostället utgående onera och utskylder, uppskattats till en liter spanmål, och förlusten, som genom afsöndringen komme att tillskyndas bostället, till högst 10 liter, hälften råg och hälften korn, med lösen efter tio års medelmarkegångspris.

Efter nådig remiss har domänstyrelsen öfver ansökningen infortrat underdåniga yttranden i ärendet af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande

i länet, som hört Fresta församling och t. f. domänintendenten. Församlingen har dervid å kyrkostämma den 3 december 1893 beslutit att, så framt den årliga afgäld, som för jordområdet bestämdes, icke komme att öfverstiga 20 liter spanmål, hälften råg och hälften korn, att lösas efter medelmarkegångspris, församlingen, för vinnande af eganderätt till samma område, i köpeskilling därför vore villig för en gång erlægga tjugu gånger afgäldens belopp. T. f. domänintendenten har ansett den erbjudna afgälden otillräcklig, och Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande har väl funnit sig ega fullgiltiga skäl att förorda den begärda upplåtelsen af mark, men förklarat sig icke kunna tillstyrka upplåtelsen på de af församlingen begärda vilkor, hvarigenom köpeskillingen för området komme att uppgå till 4 hektoliter spanmål, som efter spanmålsens förvandlande till penningar enligt senast fastställda medelmarkegångspris belöpte sig till 29 kronor 72 öre, utan ansett köpeskillingen skäligen böra bestämmas att utgå antingen såsom årlig afgäld med 50 liter spanmål, hälften råg och hälften korn, att lösas efter gällande medelmarkegångspris för länet, eller ock, efter kapitalisering enligt stadgade grunder, med ett mot 10 hektoliter spanmål svarande penningebelopp för en gång af i jernadt tal 75 kronor.

Med öfverlemnande af dessa yttranden har domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 29 december nästlidna år meddelat, att omförmälda militiebo-ställe blifvit af styrelsen den 1 februari 1889 uttarrenderadt på 20 års tid från den 14 mars 1890 mot ett årligt arrende af 1,660 kronor till numera aflidna enkan Eleonora Lundin, hvilkens sterbhusdelegare emellertid genom laga domstols utslag den 2 oktober 1893 förklarats skyldige egendomen aftråda den 14 mars 1895, i följd hvaraf auktion blifvit utsatt att förrättas under nästlidne mars månad för egendomens utarrendering under återstående arrendetiden; och har domänstyrelsen, med hänvisning till hvad t. f. domänintendenten framhållit rörande de intrång och obehag för innehafvarne af omkringliggande jord, som vore en följd af folkskolas förläggande på en egendom, samt då han förklarat sig förvissad, att annan för ändamålet lämplig mark finnes i närheten på andra sidan häradsvägen både å kyrkoherdeboställets och annans mark, med hufvudsakligt stöd häraf och vid det förhållande, att församlingen icke velat för de 6 ar 30 kvadratmeter, hvarom här vore fråga, erlægga den köpeskilling, som af Eders Kongl Maj:ts befallningshafvande ansetts skäligen, funnit sig icke böra till den underdåniga ansökningen tillstyrka nådigt bifall; men har styrelsen, för den händelse Eders Kongl. Maj:t likväl skulle täckas till ansökningen lemna bifall, erinrat, att församlingen först vid löpande arrendeperiods slut den 14 mars 1910 kunde berättigas tillträda området, så vida icke församlingen genom aftal med egendomens arrendator kunde bereda sig tillfälle att äfven dessförinnan taga detsamma i besittning.

Emellertid har kyrkoherden Wattman med skrifvelse den 29 nästlidne mars öfverlemnat *dels* kyrkostämmoprotokoll den 26 i samma månad, utvisande, att församlingen förklarar sig villig att antingen för den föreslagna tomtplatsen erlägga en årlig afgäld af 50 liter spanmål, hälften råg och hälften korn, att lösas efter medelmarkegångspris, eller ock, för vinnande af eganderätt till tomtplatsen, i köpeskilling därför i stället för afgäld för en gång utgöra tjugu gånger beloppet af den föreslagna afgälden; *dels* en af nuvarande arrendatorn A. Andersson afgifven skriftlig förklaring, att han ej hade något att invända emot afstående af den föreslagna tomtplatsen, samt att han åtnöjdes med den ersättning därför, som blefve bestämd; *dels* ock ett af nämndemännen från Hammarby socken F. W. Lejholm och C. Jansson afgifvet intyg af innehåll, att den del af kyrkoherdeboställets egor, som gränsade till häradsvägen och angifvits såsom lämplig till skolplats, utgjordes af lågländ mark, som vore otjenlig till byggnadstomt, samt att skolans förläggande å den föreslagna platsen å Harby egor så mycket mindre kunde föränleda något intrång för Harby, som den ej å någon sida gränsade till inegor och vore temligen aflägsen från gårdens åbyggnader och skild från dessa genom berg och skogsmark. På grund af hvad sålunda förekommit får jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet, hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna militiebostället 2 mantal Harby n:o 1 må till Fresta församling till tomt för småskola jemte nödiga uthus för alltid upplåtas omförmälda område af 6 ar 30 kvadratmeter mot en köpeskilling af 75 kronor, med vilkor att församlingen, som har att med egendomens arrendator träffa öfverenskommelse om dagen för områdets tillträädande, ej mindre senast å tillträdesdagen till länets ränteri inlevererar nämnda belopp, 75 kronor, än äfven upprättar och för framtiden underhåller stängsel omkring det afsöndrade området; samt

att den inflytande köpeskillingen må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.

På tillstyrkan af statsrådets öfrige ledamöter täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla hvad departementschefen sålunda hemställt; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollø:

C. E. Blom.